A MUNKÁCSI

ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUMMAL KAPCSOLATOS

ÁLLAMI INTERNÁTUS

SZERVEZETI SZABÁLYZATA.

(Jóváhagyatott a nm. V. K. Min. 51090/1916. számu rendeletével).

MUNKÁCSON,
NYOMATOTT GRÜNSTEIN MÓR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1916.

EX
LIB
RIS

PAUL R. MAGOCSI

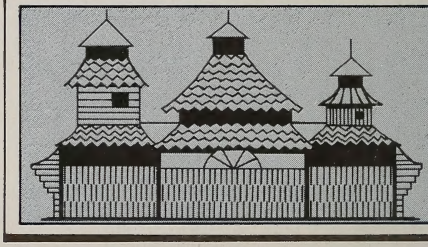

A MUNKÁCSI
ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUMMAL KAPCSOLATOS
ÁLLAMI INTERNÁTUS
SZERVEZETI SZABÁLYZATA.

(Jóváhagyatott a nm. V. K. Min. 51090/1916. számu rendeletével).

MUNKÁCSON,
NYOMATOTT GRÜNSTEIN MÓR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1916.

I. Az intézet címe.

1. §. Munkácsi állami főgimnáziummal kapcsolatos állami internátus.

II. Az intézet célja.

2. §. Az intézetben elhelyezett növendékek teljes ellátásban, állandó tanári felügyeletben, valláserkölcsös alapon álló, hazafias irányu s lehetőleg családi jellegü nevelésben, továbbá tanulmányaikban szakszerü támogatásban részesülnek, hogy az intézetből kikerülő ifjak a hazának jellemes, müvelt és munkaszerető polgárai legyenek.

III. Az internátus és a főgimnázium.

3. §. Az internátus 90 főgimnáziumi tanulónak nyujt lakással és élelmezéssel, szóval teljes ellátással egybekötött otthont, s gondoskodik a növendékek testi szellemi és erkölcsi neveléséről.

4. §. Az internátus a *tankerületi főigazgató felügyelete* alatt áll, aki az internátus minden ügyében végérvényesen dönt és intézkedik azon ügyek kivételével, melyeket a Szabályzat a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak tart fenn.

5. §. A vallás és közoktatásügyi miniszterium nevezi ki, illetőleg alkalmazza az intézet főfelügyelőjét, nevelőtanárait és orvosát, hagyja helyben és utalványozza az évi és rendkivüli költségeket, megerősiti a szervezeti szabályzatot, pályázatot hirdet a növendékek felvételére, adományozza a helyeket, hozzá tartozik végre az internátus pénzkezelésének és ellátásának minden ügye.

6. §. Az internátus a munkácsi áll. főgimnáziummal kapcsolatos, amennyiben a növendékei a főgimnázium rendes tanulói, akik felett a főgimnázium igazgatója a rendtartásban megállapitott jogokat és kötelességeket épugy gyakorolja az iskolában és iskolán

kivül, tehát az internátusban is, mint egyéb tanulók felett. *A főgimnázium igazgatója gyakorolja az internátus felett való közvetlen felügyeletet;* e végből többször meglátogatja az intézetet, az internátusi értekezleteken elnököl, átnézi és láttamozza az internátus fegyelmi naplóját. A felsőbb hatóságoktól érkező rendeleteket és leiratokat a főgimnázium igazgatója hivatalos uton közli az internátus vezetőjével, viszont aláirja az internátus vezetőjének felterjesztéseit és saját iktató száma alatt terjeszti fel a felsőbb hatóságokhoz. Az internátus vezetője és a nevelőtanárok a főgimnázium tanárkarának tagjai.

7. §. Egyébként pedig az internátus a főgimnáziumtól független intézet, amennyiben külön szabályzata, ügyvitele és költségvetése van, és élén a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól megbizott főgimnáziumi rendes tanár végzi az összes ügyeket, akinek e minőségében *internátusi főfelügyelő* a cime, s aki internátusi hatáskörében közvetlenül a tankerületi főigazgató fenhatósága alatt áll.

IV. Az internátus vezetősége.

8. §. *Az internátusi főfelügyelő hatásköre:*

1. az internátus összes szellemi és anyagi ügyeinek vezetése;

2. az internátus gazdasági személyzetének szerződtetése és elbocsátása, müködésüknek ellenőrzése, felmerült panaszok elintézése, az élelmezés ellenőrzése; mely célból időnként váratlanul részt vesz a növendékek étkezésén.

3. Az internátus javára kiutalt összegek átvétele és elszámolása, valamint az összes gazdasági és számadási ügyeinek vezetése a vall. és közoktatásügyi miniszteriumtól kiadott szabályrendeletek értelmében.

Ő vezeti és irja alá az internátusnak a növendékek szüleivel, kereskedőkkel való levelezését, ugyszintén fogalmazza és aláirja a felső hatóságokhoz intézendő felterjesztéseket, melyek azonban csak a főgimnázium igazgatósága közvetitésével és iktatószáma alatt terjeszthetők fel. A főgimnázium igazgatója oly ügyiratokat, melyekhez semmi megjegyzést nem fűz,

csak láttamozásával saját iktatószámával ellátva továbbit.

9. §. Az internátus vezetője ezen minőségében teljesitett munkájáért rendes tanári illetékén kivül 1200 K. külön jutalomdijban részesül és az internátus épületében lakáspénze fejében természetbeni lakást kap.

Ha az élelmezés házi kezelésben van, sem ő, sem családja nem étkezhet az internátus konyhájából, onnan sem kész ételeket, sem nyers anyagot lakásába nem vitethet, szóval háztartása teljesen elkülönitendő az internátus háztartásától.

10. §. Hogy az internátus vezetője délelőtt is kellőkép ellenőrizhesse a személyzetet és a háztartást, heti tanitás óráinak száma legfeljebb heti 12 órában állapittatik meg.

11. §. Az internátusi növendékek lehetőleg egyénileg nevelendők, az internátus vezetője törekedjék tehát az egyes növendékek jellembeli és szellemi tehetségeinek jó és rossz szokásainak megismerésére, amiért is kötelessége, hogy minden egyes növendékkel havonként legalább egyszer négyszemközt érintkezzék és ez alkalommal a növendéket egyéniségéhez képest atyai szeretettel buzditja és támogatja.

12. §. A növendékek közvetlen és állandó felügyeletét a vallás és közoktatásügyi miniszteriumtól megbizott és a növendékek számarányának megfelelő 3 *nevelőtanár* végzi, akik *internátusi minőségükben az internátusi főfelügyelő hatásköre alá tartoznak.*

A nevelőtanárok munkarendje:

1. A növendékek állandó felügyelete az intézeti fegyelem és rend szempontjából, iskolai kötelességeik elvégzésének ellenőrzése, szóval mindazon teendők elvégzése, melyeket az eredményes nevelés megkövetel.

2. A közös tanulás ideje alatt állandóan a tanulótermekben vannak, a gyengébbeket segitik, az esti kikérdezés alatt egy-egy osztály készültségét kikérdezéssel ellenőrzik.

3. A növendékekkel együtt étkeznek, őket naponként felváltva közös sétára viszik, felügyelnek a növendékek játékaira és magánfoglalkozásaira, a zenére, szlöjdre, stb.

4. Lakószobájuk a növendékek hálószobái közt lévén ajtójukat éjjel nyitva tartják és a növendékeket időnként éjjel is ellenőrzik.

5. A főfelügyelő megbizása alapján kezelik az intézet könyvtárát, a szlöjd- és zeneszertárt, a szülőktől a növendékek részére küldött pénzeket és ezekről a szülőknek kéthavonként elszámolnak; továbbá segédkeznek a főfelügyelőnek a számadásokban és levelezésekben. E mellékfoglalkozásokat a főfelügyelő az év első értekezletén osztja fel a nevelőtanárok közt.

13. §. Hogy a nevelőtanárok nevelése eredményesebb legyen, a főfelügyelő a növendékeket 3 csoportba osztja, s mindegyik csoport élén egy-egy nevelőtanár áll, aki a rábizott növendékekkel tüzetesebben és egyénileg foglalkozik, zsebpénzeiket kezeli, ügyesbajos dolgaikban eljár, szóval mint egy gondos apa és bizalmas barát őrködik a rábizott fiuk szellemi és erkölcsi előhaladásán. Az egyes csoportfőnökök könyvet vezetnek a növendékekről, melybe az egyes növendékekre vonatkozó tapasztalataikat jegyzik. Ezen jegyzetekből mindig világosan megállapitható az egyes növendékek jellemképe szellemi, fegyelmi és tanulmányi tekintetben.

14. §. A nevelőtanárok, hogy az iskola beléletét is ismerjék, és a növendékek fegyelmi és tanulmányi ellenőrzését sikeresebben végezhessék, a főgimnáziumban heti 9—12 órában tanitanak.

15. §. A nevelőtanárok, a szerint, amint rendes vagy helyettes tanárok, a rendes v. helyettes tanári illetményekben részesülnek és azonkivül az intézetben teljes ellátást (lakás, élelmezés, világitás, fütés, kiszolgálás,) élveznek. Élelmezésük ugyanaz mint a növendékeké azzal a különbséggel, hogy ozsonnára kávét és vacsorára minden nap husételt is kapnak.

16. §. Az internátus egyöntetü vezetése és a növendékek nevelésének érdeke, hogy a nevelőtanárok állásukban hosszabb ideig megmaradhassanak. Ezért müködésükben való meghagyása mellett rendes tanárokká is kinevezhetők. A növendékek tanulmányi ellenőrzése továbbá kivánatossá teszi, hogy a tanárok szakképzettsége az anyaintézet jellegének megfelelő legyen és lehetőleg különböző szakosok legyenek.

17. §. Az internátus vezetőségéhez tartozik továbbá az *orvos* is, akit az int. főfelügyelő ajánlatára a vall. és közokt. miniszterium biz meg a feladattal. Az internátus orvosa lehetőleg a főgimnázium orvosa legyen.

Az orvos feladata, a növendékek egészségének gondozása, a betegek rendszeres kezelése; továbbá a növendékek napi elfoglaltságának, a testi nevelés, az élelmezés és az épület összes helyiségeinek egészségi szempontból való ellenőrzése.

Az intézet orvosa e teendőiért évi 600 K. dijazásban részesül.

V. Az internátus gazdasági személyzete.

18. §. Az internátus gazdasági személyzetét a főfelügyelő szegődteti és munkakörüket is ő szabja ki.

Abban az esetben, ha az élelmezés házi kezelésben van, a személyzet a következő: 1. gazdaasszony, 2. szakácsnő, 3. két konyhalány;

4. házmester, 5. három férficseléd, 6. ruhatárosnő, aki egyuttal betegápoló, 7. két mosónő.

19. §. *A gazdaasszony* teendői: a) felügyelni, hogy a közvetlenül alárendelt konyha és mosókonyha személyzete munkáját pontosan teljesitse. b) a főfelügyelő rendelkezése alapján eszközli a piaci bevásárlásokat, naponként kiadja a főzéshez szükséges anyagokat, az éléskamra és a pince őre és vezeti az anyagszámadást. A leltár mellett átvett intézeti tárgyakért felelős. c) Ügyel az intézeti helyiségek és ágyak tisztaságára, a betegápoló munkájára és ellenőrzi, hogy az orvos rendelkezései megtartatnak-e. Szóval, a nélkül, hogy a növendékek nevelésébe beleszólása volna, a *főfelügyelő rendelkezései* szellemében mint egy gondos anya őrködik a növendékek testi jóléte és egészsége felett, mely célból szükséges, hogy idősebb nő legyen.

A gazdasszonyt három évi lelkiismeretes szolgálat után a főfelügyelő ajánlatára a vallás és közokt. miniszterium véglegesitheti, aki ezután csak félévi felmondás után bocsátható el.

20. §. A *házmester* teendői: a) kapus szolgálatot teljesit; b) ellenőrzi, hogy a szolgák munkájukat rendesen végezzék, hogy az intézet összes helyiségeiben

rend és tisztaság legyen; c) postára jár és takaritja az irodát; d) ügyel az intézet berendezésére, a szükséges javitásokat és bevásárlásokat végzi; e) kezeli a vizvezeték és mosókonyha motorát, s ha nincs gazdaasszony, az ő munkájának egy részét is végzi.

21. §. A *ruhatárosnő* teendői: gondozza a növendékek fehérnemüjét és ágynemüjét, foltozza és javitja az apróbb, a kisebb dolgokat, melyek házilag elvégezhetők, ügyel a mosókonyha müködésére, a ruhatárt rendben tartja, s a növendékeknek a szükséges fehérnemüt meghatározott időben kiadja. A növendékektől irásban átvett ruhákért felelős.

Mint *betegápoló* a főfelügyelő és orvos utasitásai szerint ápolja a betegeket, az orvos rendelkezéseit végrehajtja, állandóan a betegek mellett tartózkodik, a szükséghez képest az éjjelt is a betegek szobájában tölti, ehhez képest szükséges, hogy a betegápolás elemeit elsajátitsa.

22. §. A *többi személyzet munkakörét a főfelügyelő esetről esetre állapitja meg.*

23. Ha az élelmezés vállalatba van adva, akkor az *élelmező* kötelességeit a szerződés szabályozza, s ez esetben külön gazdaasszony nincs, a szakácsnét és konyhalányokat az élelmező alkalmazza, s munkakörét a főfelügyelő a többi alkalmazott közt osztja meg.

24. §. Az internátus összes szegődvényesei az 1907. év X. tc. értelmében az országos betegsegélyző és baleset biztositó pénztárba belépni tartoznak. A dijakat értük az intézet fizeti be, még pedig fele részben az intézet költségvetése terhére, fele részben pedig a szegődvényesek béréből vonja le.

VI. A növendékek felvétele.

25. §. *Az internátusba kizárólag a munkácsi áll. főgimnázium rendes tanulói vétetnek fel.* A felvétel pályázat utján történik, melyet a vallás- és közokt. miniszterium hirdet minden év junius havának elején az intern. főfelügyelő és a főigazgató javaslata alapján. A főfelügyelő jelentését május hó 15-ig terjeszti fel.

A pályázati kérvények a vallás- és közokt. miniszteriumhoz cimezve az internátus főfelügyelősé-

géhez julius hó 10-ig nyujtandók be. A kérvényhez mellékleudők: 1. a születési, 2. az utolsó iskolai, 3. a tanuló testi épségét és egészségét igazoló hatósági orvosi és 4. a szülők vagyoni, családi állapotát, állását feltüntető hatósági bizonyitvány, és 5. jogérvényes, két tanutól láttamozott kötelezvény arról, hogy a szülők vagy gyámok az ellátási dijakat a kiszabott időben pontosan előre megfizetik, az előirt ruházatról és más évközi kiadások megtérítéséről gondoskodnak és a szabályzatokban megállapitott kötelezettségeiknek mindenben megfelelnek.

A növendékeket a főgimnáziumi tanárkarnak és a főgimn. Segitő Egyesület három kiküldöttének együttes ajánlatára a vallás és közokt. miniszterium veszi fel, az alapitványi helyeken levőket pedig az alapitólevélben megnevezett adományozó veszi fel.

26. §. Mind a kedvezményes, mind a fizetéses internátusi helyeknél egyenlő feltételek mellett *az ország északkeleti vármegyéi papjainak és tanitóinak gyermekei első sorban hozatnak javaslatba.*

27. §. Az internátus 90 növendéke közül huszan 500 K., harmincan 400 K., huszan 300 K., tizenöten 200 K. évi tartásdijat fizetnek és öt ingyenes hely van.

A kedvezményes helyek elnyeréséhez megkivántatik a szegénységi bizonyitvány, jó előmenetel és jó magaviselet. A kedvezményt elnyert tanulók ennek élvezetében addig megmaradnak, mig tanulmányi előmenetelük a tanév végén a *tandijmentesség általános követelményeinek megfelel, s magaviseletük ellen nincs kifogás.* Az I. osztályba felvett növendékek azonban csak ideiglenesen nyerhetnek kedvezményes helyet, s annak végleges elnyeréséért az I. félévi Értesitő alapján a rendes uton ismét folyamodniok kell. Az időközben ösztöndijat nyert tanulónak internátusi kedvezményes vagy ingyenes helyének megtartásáért ujra folyamodnia kell, épugy annak is, aki a fent jelzett követelményeknek meg nem felel s kivételes méltánylást érdemlő okok alapján kedvezményét továbbra is megtartani óhajtja.

28. §. Az egyszer felvett növendékek minden folyamodás nélkül az internátus növendékei maradnak, amig önként ki nem lépnek, vagy pedig fegyelmi uton el nem távolittatnak. Elvesztik továbbá tagsági

jogukat, ha egy hónapi köztartásdijjal hátralékban vannak.

A szülők kötelesek julius hó 10-ig irásban az intern. főfelügyelőnél bejelenteni, hogy gyermeküket a következő tanévben is az internátusban kivánják meghagyni.

29. §. Az internátusból való kilépés rendesen csak az év végén történhetik. Ha valamely növendék évközben fontos okból szüleinek vagy gyámjainak irásbeli bejelentése alapján kilép, vagy rossz magaviselet, javithatlan hanyagság miatt kizáratik, érte *a kizárástól számitott egy hónapi dij megfizetendő, illetőleg az egyszer befizetett tartásdij visszatérítésének helye nincs.*

Ha valakinek oly szervi baja van, hogy az intézetben való jelenléte a többire veszedelmes, vagy kellemetlen, idegbajban szenved, vagy ágybavizelő, vagy bármi okból megszünt a főgimnázium növendéke lenni, az intézetben nem maradhat.

VII. Az ellátás.

30. §. Az internátusi köztartás dija egész évre az egész dijas helyen 500 K., a kedvezményes helyeken 400, 300, 200 K. Egész dijas hely van husz. 400 K.-t fizet 30, 300 K.-t 20, 200 K.-t 15 növendék fizet. Ingyenes hely van 5. Ezen kedvezményeken kivül az intézetnek 18 alapitványi ösztöndija van. Még pedig:

a) a főgimnázium ifj. Segitő Egyesületének 15,200 K. alapitványának kamataiból 3 növendék 200—200 K., b) a gróf Schönborn-Buchheim alapitvány 20,000 K. kamataiból 5 növendék 160—160 K. és c) Nedeczey János alapitvány 50,000 K. alapitványának 2000 K. kamataiból 10 növendék 200—200 K. ösztöndijat kap.

31. §. A növendékek a köztartás diján kivül évi 30 K. átalányösszeget is fizetnek, melynek fejében mosás, hajnyirás, ruhajavitás, cipőkenőcs és szappan jár.

32. §. A köztartás fejében lakás, élelmezés, fütés, világitás, fürdés, kiszolgálás és orvosi kezelés jár. Ellenben mindennemü iskolai kiadás, irószerek, ruházat és orvosszerek a szülők által külön fizetendők.

33. §. Az élelmezés a következő:

Reggelire: tej két zsemlyével;

Ebédre: 3 tál étel, melyek közül egynek péntek kivételével husételnek kell lennie. Vasár- és ünnepnapokon 4 tál étel.

Vacsorára egy tál étel, hetenként négyszer főzelék feltéttel, háromszor főtt tészta vagy tojásos étel.

Ozsonnára egy darab kenyér.

Orvosi rendeletre a növendékek külön élelmezést is kaphatnak, de ennek többlet költségét a szülők külön fizetik.

VIII. Ruházat.

34. §. Belépéskor minden növendék tartozik az intézet házi rendjében megállapitott ruházati és felszerelési tárgyakat magával hozni és leltár mellett átadni. A fehérnemü egyes darabjaiba az intézettől közölt szám varrandó.

A internátus növendékei a vallás és közokt. miniszteriumtól megállápitott formaruhát tartoznak hordani.

IX. Egészségügy.

35. §. Az internátusnak külön orvosa van, aki az internátust hetenként kétszer, s ha beteg van, naponként meglátogatja, s ez alkalommal a növendékeket megvizsgálja, az intézeti életet és helyiségeket egészségügyi tekintetből megfigyeli és a betegeket rendszeresen kezeli.

36. §. A betegek részére egy, a többitől elkülönitett, több szobából álló helyiség szolgál. A fertőző betegek a helybeli közkórházban ápoltatnak, a dijat az intézet fizeti. A vérszegény, gyenge és lábbadozó betegek részére egy széltől védett, délre fekvő nyilt balkon szolgál napfürdőül.

37. §. Az intézet kiváló gondot fordit a test ápolására és edzésére, a növendékek rendelkezésére tágas udvar, tennisz és futballpálya áll, hetenként háromszor a nevelőtanárokkal közös sétára mennek, szünetnapokon kirándulnak, és évenként egyszer vagy többször több napos kirándulásokat tesznek a gimnáziumi rendtartás keretében. A növendékek hetenként meleg zuhanyfürdőt kapnak.

X. Szellemi nevelés.

38. §. Az internátusi nevelés főfeladata, hogy az iskola nevelő és tanitó munkáját támogassa ugy, hogy

a fiukat ellenörzi kötelességeik teljesitésében és tanulmányaik elvégzésében őket a szükség szerint támogatja. Másik feladata az, hogy az iskolai munka elvégzése után fenmaradó időt a növendékek tehetségük és vonzalmuk szerint tanári irányitás mellett felhasználják.

39. §. Az előbbi feladat megvalósitása érdekében a nevelőtanárok közül kettő a tanulás idején állandóan a növendékekkel van, és bizonyos időben a gyengéket csoportokban tanitja. A kisebb és gyengébb fiukat az arra kirendelt nagyobb tanulók minden nap kikérdezik az iskolai leckékből, s a növendékek eme munkáját a nevelőtanárok ellenörzik.

40. §. Az intézet alkalmat ad, hogy a növendékek a szülők kivánságára az idegen nyelveket és a zenét tanulhassák. Ezek díját a szülők külön fizetik. Az internátusban a növendékek zenekart alakitanak, szlöjdmunkálatokat és kerti munkálatokat végeznek kellő irányitás mellett. Időnként intézeti ünnepségeket rendeznek, melyek egyrészt a társas együttlétet kellemesebbé teszik, másrészt a növendékek előadásbeli képességük és tudásuk bemutatásával a nyilvános fellépéshez hozzászoknak. Internátusi növendék azonban az intézeten kivül nem szerepelhet.

41. §. Az intézetnek zeneszertára, könyvtára és szlöjdmühelye van, melyek költségeit az intézet fedezi.

XI. Erkölcsi nevelés és fegyelmi szabályok.

42. §. Az internátusi nevelés főtörekvése, hogy a növendék lelkében a jellem két főtényezőjét, a lelkiismeretességet és a törvénytiszteletet kifejlessze, hogy a növendékek kötelességeiket mindig lelkiismeretesen végezzék és a jót akkor is megtegyék, amikor a felügyelet kényszerét nem érzik.

43. §. Fegyelem tekintetében *az internátus növendékei az iskolán kivül első sorban az internátus főfelügyelője alá tartoznak, s a főgimnázium összes tanulóit kötelező szabályokon kivül rájuk még a következők kötelezők:*

44. §. A növendékek saját felekezeti szabályaik szerint kötelesek vallási kötelességeiknek eleget tenni. A reggeli studium kezdetén és lefekvéskor, étkezés előtt és után közös imádságot mondanak. Egymás

vallási meggyőződéseit tisztelni tartoznak és tilos vallási kérdésekről vitatkozni.

45. §. A növendékek a főfelügyelő és nevelőtanáraikkal szemben tisztelettel és engedelmességgel tartoznak viselkedni. Egymással szemben előzékenyek és udvariasak legyenek. A nagyobb fiuk megkérhetik s kisebbeket bizonyos szolgálattételre, de mindig udvarias, és sohasem parancsoló hangon; ezek viszont szerények és tisztelettudók legyenek a nagyobbakkal szemben. A tehetségesebb fiuk segitsenek a gyengébbeken, s általában a növendékek nevelőiket mint szülőiket szeressék és tiszteljék, egymást testvérekként szeressék és minden cselekedetükben tartsák szem előtt az internátus becsületét, melynek szerető gondjaira bizták szüleik.

46. §. A hálótermekben hangosan beszélgetni tilos. Ugyszintén tilos a tanulótermekben a tanulás ideje alatt beszélgetni, mással, mint a tanulással foglalkozni, olvasni, levelet irni. Tilos a folyosókon, a termekben szaladgálni, lármázni, vagy bármi módon zavarni a csendet.

47. §. Minden tanuló köteles az intézet helyiségeit, felszereléseit butorait kimélni és az okozott károkat megtériteni.

48. §. A növendékeknek szigoruan tiltva van bárhol is adósságot csinálni, egymásnak szükséges dolgaikat elajándékozni vagy eladni, ruháit, könyveit elzálogositani és pénzt kölcsönözni.

49. §. *A főfelügyelő tudta és beleegyezése nélkül a növendékeknél egy koronánál több pénz nem lehet. Ez okból a szülők nem küldhetnek pénzt fiaik címére, hanem csak az intern. főfelügyelő címére.*

A nevelőtanárok ellenőrzik, hogy a növendékek a szülőktől kapott pénzt valódi szükségleteik beszerzésére forditsák. A növendékek a kapott pénzről és hovaforditásáról jegyzéket tartoznak vezetni, mely időnként a főfelügyelőnek bemutatandó. Ha valamely növendéknek előre nem látott szükséglete támad, jelentse be a főfelügyelőnek, aki belátása szerint intézkedik.

A növendékeknél talált meg nem engedett tárgyak elkoboztatnak.

50. §. *A növendékek engedély nélkül nem hagy-*

hatják el az intézetet. Iskolába is csak akkor mehetnek, ha ott dolguk van. Rendes iskolai előadásra páros sorban tartoznak menni.

Ha valamelyik ismerős vagy rokon egyik másik növendéket az intézetből ki akarja vinni, ezt a főfelügyelő engedélyével megteheti, de köteles a növendéket az intézetbe visszakisérni.

Nagyobb és jóviseletü növendékek legalább kettesével engedéllyel kimehetnek ugyan, de igazolványt tartoznak hozni a kinntöltött időről.

Tanitás, instruálás céljából intern. növendékek ki nem járhatnak.

51. §. Szinházba, hangversenyre, mozgószinházba és más, tanulókhoz illő helyre internátusi növendékek csak csoportosan, nevelőtanáraikkal együtt mehetnek.

52. §. Az intézetbe növendékek részére szeszes italt behozni nem szabad. Tilos a dohányzás is általánosságban, a VII—VIII. o. fiuknak azonban a főfelügyelő megengedheti a dohányzást szüleik irásbeli hozzájárulása alapján az arra megengedett helyen és időben.

53. §. Ha valamelyik növendéknek társa ellen panasza volna, óvakodjék attól, hogy maga vegyen magának elégtételt, hanem panaszával forduljon a nevelőtanárok egyikéhez, másodsorban a főfelügyelőhöz.

Minden erkölcsbe ütköző vagy egészségi tekintetben káros vagy veszedelmes cselekvés tilos, s aki ilyen esetről tudomást szerez, a nevelőtanárnak, vagy főfelügyelőnek azonnal tegyen jelentést.

54. §. A növendékek napi elfoglaltságát, az étkezések, pihenés és szórakozások idejét a tank. kir. főigazgatótól jóváhagyott házirend állapitja meg.

XII. Fegyelmi büntetések.

55. §. Ha valamely növendék kötelességét elmulasztja, az internátus szabályai házi és napirendje ellen vét, vagy az igazgató s nevelőtanárok rendelkezéseit megszegi, megfelelő büntetésben részesül. A büntetések a következők:

a) Megfeddés a nevelőtanár által négyszem közt.

b) Nyilvános megfeddés a nevelőtanár által a növendékek előtt.

c) A zsebpénz és egyéb kedvezmények megvonása.
d) Dorgálás a főfelügyelő által négyszem közt.
e) Nyilvános dorgálás a főfelügyelő által.
f) Az intézetből való kizárás.

56. §. A sulyosabb büntetések az e célra vezetett Fegyelmi Naplóba bevezetendők és ezekről az elkövetett vétség megnevezésével a szülők azonnal értesitendők.

57. §. *Az intern. főfelügyelőnek jogában van, hogy a főgimn. igazgatóval egyetértőleg az intézetből azonnal eltávolitsa azt a növendéket, aki oly erkölcsi botlást követ el, hogy jelenléte az internátusban nem kivánatos, sőt veszedelmes.* A kizárásról az intern. főfelügyelő jegyzőkönyvet vesz fel és felterjeszti a tanker. főigazgatósághoz.

XIII. A növendékek önkormányzata.

58. §. A jellem lényege szerint az ember szabad akaratán nyugvó öntevékenysége, az öntevékenység pedig gyakorlással és szoktatással fejlődik, eszerint az internátusi nevelés feladata, hogy a növendékek bizonyos önállóságra jussanak, aminek kitűnő eszköze az u. n. önkormányzat.

Ehhez képest a növendékek maguk választják a szobafőnököket, kezelik az intézet könyvtárát, zenekart alakitanak, sportjátékot rendeznek. A nagyobb kirándulások alkalmával a tervezésben és a rendezésben segitenek a nevelőtanároknak, téli hónapokban hangversenyeket tréfás vagy komoly előadásokat rendeznek. Természetes, hogy a növendékek eme tényked̈ései a vezetőség felügyelete alatt állanak, s az ezekre alkotott szabályzat csak a főfelügyelő jóváhagyása után lép érvénybe.

59. §. A növendékektől választott szobafőnökök bár fegyelmi jogokat nem gyakorolhatnak, arról gondoskodnak, hogy a házi rend intézkedései a rend és tisztaság tekintetében megtartassanak, továbbra ügyelnek, hogy a növendékek egymás közt illedelmesen viselkedjenek, a rendetlenkedőket megintik, szükség esetén a nevelőtanárnak bejelentik, szóval, mint társaik bizalmának letéteményesei, féltékenyen őrködnek afelett, hogy a növendékek élete öszhangban álljon az internátus által kitüzött céllal, s a növendékek közt

egészséges közszellem fejlődjék ki, melyben minden egyes növendék érezze a felelősséget az internátusi élet minden megnyilatkozásában.

XIV. Internátusi értekezletek.

60. §. *A főgimnázium igazgatója az intern. főfelügyelővel és nevelőtanárokkal, orvossal minden hó utolsó hetében értekezletet tart, melyről az egyik nevelőtanár jegyzőkönyvet vezet.*

Ezen értekezletek előadója az intern. főfelügyelő. Tárgy mindaz, ami az internátus vezetésére, a növendékek egyéni nevelésére és tanulmányaira vonatkozik. Az értekezlet állapitja meg a további teendőket, valamint azt is, hogy mely növendék szülei értesitendők gyermekeik esetleges rossz szokásairól, fegyelmi kihágásairól vagy állandó hanyagságáról.

A jegyzőkönyvek külön e célra szolgáló, bekötött könyvbe irandók be és valamennyi jelenlevő által aláirandók.

XV. Vegyes intézkedések.

61. §. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium tisztviselői, hivatalos kiküldetésük alkalmával napi 3 K. dijért az internátusban étkezhetnek. Ezen dijat ellennyugta kiséretében az internátusi főfelügyelőnek fizetik ki és az igy befolyt összeget az internátus vegyes kiadásai közt elkönyveli és az ezen étkezéssel járó többlet kiadások fedezésére forditja.

62. §. Az internátus életében minden oly fontosabb különleges esetben, melyre nézve a jelen szabályzat nem intézkedik, az igazgató előterjesztésére a tanker. főigazgató intézkedik.

Munkács, 1916. ápr. 21.

51090/916. V. szám.

Jóváhagyom.

Budapesten, 1916. évi május hó 2-án.

A minister helyett:

Ilosvay,

államtitkár.